

Ting, har jo i Virkeligheden ikke været andet i mange Aar end at være først en Fortrop for Venstre, som skaffede Venstre en Basis og en Plan at virke paa, og senere været en Hindring for Venstre. Medens det gjorde sin Virksomhed som Fortrop for Venstre, gjorde det en nyttig Gerning, efter at være gaaet over til at blive Hindring, gjorde det en skadelig Gerning. Men dette Ord synes jeg ikke, at man kan saa meget op paa, som det ærede Medlem fra Årsens har gjort. Jeg ved, at det ærede Medlem fra Årsens ikke alene i denne Sal, men ogsaa udenfor har haft stor Fornøjelse af det Ord: Fortrop og ved forskellige Lejligheder har tillavet sig en velsmagende Ret med skarp Sovs af det Ben. Men jeg finder, at det er en meget naturlig Opgave for et demokratisk Parti, at vi ere for det første os selv, og dernæst sørge for, at vi ere en Fortrop for alt Fremskridt her i Landet, og baade er det, de have at støtte sig til og vente sig noget af. Jeg synes ikke, det er nogen unaturlig eller urimelig Tanke. Men saa siger det ærede Medlem sammen med flere ærede Medlemmer, at de slet ikke kunne forbinde noget Begreb eller nogen Opfattelse med det Ord Socialismen eller den Slags Ting. Jeg skal ikke komme videre ind derpaa, fordi jeg, skønt Salen ganske vist jo nu er mere ophjst, end den var for 10—12 Minutter siden, nok kan forstaa, at de ærede Medlemmer have andre Tanker end det. Men jeg skal sige, at naar man ser paa det, der er sket i de senere Aar, navnlig fra Begyndelsen af Halvfjerdsjerne til Dato, er der i Virkeligheden ikke saa stor Grund til at være misfornøjet fra Socialisternes Side med det, som er sket, som man kunde vente sig, og navnlig vil jeg sige, at hvor man har gennemført en Alderdomsforsørgelse, hvori man har talt om, at det nødvendige og det tilstrækkelige var det Samfundets Pligt at skaffe Folk efter en vis Alder, saa synes jeg ikke, at Socialisterne have Grund til at være utilfredse med den Anerkendelse, som deres Principper have opnaaet ogsaa fra anden Side, og jeg vil tilføje, at jeg aldeles ikke anser det for umuligt, at — om jeg maa sige — de sociale Følelser hos Menestene kunne uddanne sig saaledes, at man kunde saa at se et Samfund, som ud fra Nutidens Principper er ganske anderledes socialistisk, end de fleste for Øjeblikket rigtig kunne gøre sig fortrolige med. — Der er i øvrigt her talt meget om de militære Sager. Jeg forstaaer nu ikke rigtig, hvorledes nogen kan tale om danske militære Sager uden at tænke paa Ordet „Facon“, og jeg maa sige, at jeg ikke rigtig tror, at der i Virkeligheden

er nogen, som med det forbinder noget andet Udtryk. Jeg tror, at alle have den Opfattelse, at det er en Leevning, som Landet har fra en større Tid og fra andre Betingelser end de, under hvilke vi nu leve, og som det af mange Grunde har vanskeligt ved at blive fri for. Men at det er „Facon“ og bliver „Facon“, hvorledes det saa end indrettes, det synes jeg dog, der burde være Enighed om. Navnlig tror jeg nok, at der burde være Enighed om, at vi paa Fæstningen sætte Ordet „Facon“, for den kan jeg dog næsten ikke tænke mig, at man skulde mene, selv efter deres egne Benneres Udtalelser, skulde være ud over det Begreb „Facon“, skulde være noget ud over et Slags Surrogat, et Middel, man nu stiller op, fordi man nu en Gang synes, man ikke kan være andet bekendt, men som man dog anerkender hverken er noget virkelig Forsvar eller noget, som kunde danne et virkeligt centralt Punkt for Nationens Liv paa noget Omraade. Det blev fremhævet her i Gaar, at man glædede sig ved, den var bleven gennemført i det forløbne Aar. Jeg skal ikke dvæle videre derved, men jeg skal kun sige, at naar det har vist sig umuligt for dette Ting at standse denne Fæstning, medens den blev bygget, og at Demonstrationer og Afstemninger i den Retning ikke have vist sig at kunne hjælpe noget, saa vil jeg haabe, at Tingets Opfattelse af den Sag vil give sig Udslag i, at man forlanger Fæstningen nedrevet, og at man stiller Bevillinger op, som forlange den lagt i Grus. Og jeg venter mig Støtte dertil af det ærede Medlem fra Årsens og hans Benner, for jeg ved, at de gentagne Gange oprigtig have udtalt, at Københavns Befæstning var en Ulykke for Landet, var ikke noget virkeligt Forsvar, en overflødig Betøstning og en Fare for vort Land. Derfor venter jeg fra den Side, da det nu har været umuligt at forhindre Fæstningens Bygning, en oprigtig og varm Tilslutning til Ønsket om Fæstningens Nedrivelse for paa den Maade at tilkendegive, at vi i konstitutionel Henseende anse Fæstningens Paa-tvingelse for en Skam og en Trods mod den almindelige Valgret, og at vi virkelig have ment de alvorlige Ord, vi sagde om, at vi ansaa det for en Fare for Danmarks Neutralitet. Det haaber jeg altsaa i Fremtiden vil give sig Udslag i dette Tings Beslutninger og møde Samstemning hos alle dem, der have den Mening, at Københavns Befæstning ikke gavner Danmarks Forsvar, thi hvis de have ment det, saa maa de jo dog mene, at da de ikke have kunnet hindre Fæstningens